

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره مطالعات و سازمانهای بین المللی
دایره مطالعات ارزی

بررسی وضع اقتصادی - ارزی کشورهای عمده

بازارهای طلا و نفت

شماره ۱۹

هفته منتهی به ۴ اوت ۲۰۱۹

۱۳ مرداد ۱۳۹۸

فهرست مندرجات

شماره صفحه

عنوان

۲-۹

بررسی وضعیت اقتصادی کشورهای عمده

• آمریکا

• منطقه یورو

• انگلستان

• ژاپن

• چین

• روسیه

• ترکیه

• هند

۹-۱۱

تحولات بازار ارزهای عمده

۱۱

تحولات بازار طلا

۱۲-۱۴

تحولات بازار نفت

خواننده گرامی

ضمن تشکر خواهشمند است در صورت داشتن هرگونه انتقاد و یا پیشنهاد در مورد این گزارش نظرات خود را از طرق زیر مطرح فرمائید.

پست الکترونیکی: m.rezazadeh@cbi.ir

تلفن: ۲۹۹۵۳۸۱۵

خلاصه

در آمریکا، فدرال رزرو نرخ بهره کلیدی را با ۰/۲۵ واحد درصد کاهش در سطح ۲ تا ۲/۲۵ درصد تعیین نمود و برنامه کوچک سازی ترازنامه این بانک را ۲ ماه قبل از موعد مقرر شده قبلی، پایان داد. در ماه ژوئیه، بخش غیرکشاورزی ۱۶۴ هزار نفر به تعداد شاغلین افزود و نرخ بیکاری در سطح ۳/۷ درصد ثابت ماند.

شاخص وضعیت کسب‌وکار منطقه یورو در ماه ژوئیه به منفی ۰/۱۲ واحد افت نمود. همچنین، انتشار آمار مقدماتی در مقیاس سالانه بیانگر کاهش رشد شاخص بهای مصرف‌کننده به ۱/۱ درصد در ماه ژوئیه و افت رشد تولید ناخالص داخلی به ۱/۱ درصد در دومین فصل سال جاری می‌باشد. از سوی دیگر، رشد خرده‌فروشی افزایشی بیش از میزان انتظار نشان داده و در مقایسه با زمان مشابه در سال گذشته، به ۲/۶ درصد رسید. نرخ بیکاری منطقه یورو نیز با اندکی کاهش در سطح ۷/۵ درصد قرار گرفت. به نظر می‌رسد انتشار آمار اقتصادی ضعیف از فرانسه، آلمان و کل منطقه یورو و تضعیف مجدد چشم‌انداز رشد، فضا را برای اجرای سیاست‌های انبساطی بانک مرکزی اروپا مهیا کرده است.

در انگلیس، نشست بانک مرکزی برگزار و تغییری در سیاست‌های پولی اعمال نگردید. بانک مذکور با استناد به افزایش نگرانی‌ها پیرامون برکسیت و کاهش رشد اقتصادی جهان، پیش‌بینی رشد اقتصادی برای سال جاری و آینده را به ترتیب از ۱/۵ و ۱/۶ درصد به ۱/۳ درصد کاهش داد و انتظار دارد، رشد تورم طی یک سال آتی به ۱/۹ درصد برسد.

در ژاپن، بانک مرکزی تغییری در سیاست‌های فوق انبساطی فعلی اعمال نکرد. این بانک پیش‌بینی‌های تورمی و رشد اقتصادی برای ۲ سال آتی را مورد تجدیدنظر نزولی قرار داده و از احتمال تشدید سیاست‌های انبساطی خبر داد.

هفته گذشته، نشست مقامات چین و آمریکا پیرامون حل و فصل مناقشات تجاری نتیجه مطلوبی در بر نداشت. دونالد ترامپ اعلام کرد، از اوایل ماه سپتامبر سال جاری بر ۳۰۰ میلیارد دلار از کالاهای صادراتی چین، تعرفه ۱۰ درصدی وضع خواهد کرد.

هفته گذشته، افت رشد اقتصادی فصل دوم و تورم ماه ژوئیه منطقه یورو، سبب افت ارزش یورو در مقابل دلار شد. با توجه به پیش‌بینی کاهش نرخ بهره کلیدی توسط فدرال رزرو و عدم حصول نتیجه قابل توجه در مذاکرات تجاری چین و آمریکا، بهای طلا افزایش یافت.

هفته گذشته، قیمت نفت خام کاهش یافت. هر چند، کاهش نرخ‌های بهره آمریکا توسط فدرال و افت بیش از انتظار ذخایر نفت آمریکا، منجر به رشد قیمت‌ها در اوایل هفته شد؛ اظهارات ترامپ مبنی بر وضع تعرفه‌های بیشتر بر کالاهای صادراتی چین از اول سپتامبر سال جاری، سبب شد بهای نفت افت قابل ملاحظه تجربه نماید.

امریکا

هفته گذشته، فدرال رزرو نرخ بهره کلیدی (نرخ هدف یک شبه در بازار بین بانکی) را با $0/25$ واحد درصد کاهش در سطح 2 تا $2/25$ درصد تعیین نمود. این بانک، در بیانیه پایانی تصمیم خود را سیاستی برای پیشگیری از مخاطرات آتی در اقتصاد امریکا و وضعیت رو به افول اقتصاد جهانی در نبود فشارهای تورمی ذکر کرده و بر مطلوب بودن شرایط فعلی اقتصاد این کشور تاکید نمود. همچنین، در بیانیه مذکور گفته شد این بانک سیاست‌های آتی را بر اساس شرایط اقتصادی تعیین خواهد کرد و کاهش اخیر نرخ بهره به معنی شروع دوره‌ای از تشدید سیاست‌های انبساطی نیست. برخی صاحب‌نظران معتقدند کاهش نرخ بهره کلیدی با توجه به مطلوب بودن شرایط کلی اقتصاد امریکا در زمان حال، تحت تاثیر فشارهای رئیس‌جمهور امریکا صورت گرفته است.

روز چهارشنبه، فدرال رزرو برنامه کوچک سازی ترانزنامه این بانک را نیز 2 ماه قبل از موعد تعیین شده قبلی، پایان داد. بانک مذکور، در اکتبر 2017 تصمیم به کوچک سازی ترانزنامه $4/5$ هزار میلیارد دلاری خود با فروش اوراق قرضه و عدم جایگزینی اوراق سررسید شده گرفته بود. بر این اساس، 618 میلیون دلار اوراق قرضه دولتی را فروخته و با توجه به میزان اوراق سررسیده شده، حجم ترانزنامه فدرال رزرو به $3/6$ هزار میلیارد دلار کاهش یافت.

در ماه ژوئیه، بخش غیرکشاورزی 164 هزار نفر (مطابق انتظار) به تعداد شاغلین امریکا افزود. البته میزان اشتغال افزایش یافته این بخش در ماه ژوئن از 224 هزار به 193 هزار نفر تجدید نظر شد. بخش خصوصی نیز در ماه ژوئیه 156 هزار نفر استخدام جدید داشت تا در نهایت نرخ بیکاری به مانند ماه ژوئن، در ماه ژوئیه نیز $3/7$ درصد اعلام گردد. تجدید نظر نزولی در افزایش اشتغال بخش غیرکشاورزی در ماه‌های مه و ژوئن و رشد 164 هزار نفری آن در ماه ژوئیه، از کاهش سرعت رشد اشتغال این بخش و سخت‌تر شدن شرایط بازار کار خبر دارد. در ماه ژوئیه، اشتغال بخش صنعتی 16 هزار نفر افزایش یافت که با توجه به کاهش شدید رشد این بخش، به نظر می‌رسد افزایش تولید فصلی خودرو، عامل افزایش اشتغال صنعتی بوده است. البته در بخش خدمات، کاهش رشد اشتغال محسوس بود. نرخ بیکاری پایین امریکا (پایین‌تر از نرخ طبیعی) سبب شده نرخ رشد دستمزد در ماه ژوئیه به $0/3$ درصد برسد و نرخ رشد ماه ژوئن از $0/2$ به $0/3$ درصد تجدید نظر شود. این امر، می‌تواند به رشد مناسب مصرف در فصل دوم در شرایطی که سرمایه‌گذاری و فعالیت‌های بازرگانی تحت تاثیر جنگ تجاری افت نموده، ختم شود که رشد $0/4$ درصدی درآمدهای شخصی و $0/3$ درصدی مخارج مصرف شخصی در ماه ژوئن بر آن صحنه گذاشت.

منطقه یورو

انتشار آمار اقتصادی ضعیف از فرانسه، آلمان و کل منطقه یورو و تضعیف مجدد چشم‌انداز رشد، بر ارزیابی آن گروه از سیاست‌گذاران بانک مرکزی اروپا از جمله ماریو دراگی، رئیس این بانک، که بر لزوم کاهش نرخ بهره کلیدی و افزایش خرید اوراق قرضه تأکید دارند، صحنه گذاشت. در سه‌ماهه دوم سال جاری، رشد اقتصادی فرانسه به دلیل تضعیف مخارج خانوارها به میزان غیرقابل انتظاری کند گردیده (افت از ۰/۳ درصد در سه‌ماهه نخست به ۰/۲ درصد) و در آلمان نیز شاخص اطمینان مصرف‌کننده برای سومین ماه پیاپی بدتر شده است. انتشار این ارقام بر علائم حاکی از آهسته شدن رشد اقتصادی کل منطقه یورو افزوده است. همچنین، انتشار آمار مقدماتی نشان می‌دهد تورم بهای مصرف‌کننده در آلمان، هماهنگ با سایر کشورهای منطقه مذکور کاهش یافته؛ به طوری که از ۱/۵ درصد در ماه ژوئن، به ۱/۱ درصد در ماه ژوئیه (کمترین سطح از نوامبر ۲۰۱۶) رسیده است. آمار ارائه شده توسط کمیسیون اروپا نیز بیان‌گر افت شاخص اطمینان اقتصادی منطقه یورو در ماه ژوئیه به کم‌ترین سطح در بیش از سه سال اخیر می‌باشد. در حال حاضر موارد یادشده و از سوی دیگر منازعات تجاری و نااطمینانی‌های مرتبط با برگزیت، چشم‌انداز تیره‌ای را برای این منطقه ترسیم کرده و نگرانی از ورود به رکود را تشدید نموده است.

وزرای دارایی کشورهای عضو اتحادیه اروپا، روز جمعه پس از گفت‌وگویی طولانی و طی دو مرحله رأی‌گیری، کریستالینا جورجیوا را به عنوان نامزد این اتحادیه برای تصدی ریاست صندوق بین‌المللی پول انتخاب کردند. جورجیوا از سال ۲۰۱۷، در سمت مدیر اجرایی بانک جهانی به فعالیت می‌پردازد. همچنین، وی از اول فوریه تا هشتم آوریل ۲۰۱۹، ریاست موقت صندوق بین‌المللی پول را بر عهده داشت. معاونت کمیسیون اروپا تحت ریاست ژان کلود یونکر (۲۰۱۴ تا ۲۰۱۶) نیز از دیگر سوابق کاری این اقتصاددانان بلغاری است. براساس برنامه‌ریزی‌های انجام شده، رئیس جدید صندوق بین‌المللی پول ۴ اکتبر انتخاب خواهد شد.

آمارهای اقتصادی

شاخص وضعیت کسب‌وکار منطقه یورو^۱ که از اوایل سال گذشته در روندی نزولی قرار دارد، به کاهش خود ادامه داده و از ۰/۱۷ واحد در ماه ژوئن، به منفی ۰/۱۲ واحد (پایین‌تر از پیش‌بینی بازار) در ماه ژوئیه افت نمود. انتشار آمار مقدماتی تغییرات شاخص بهای مصرف‌کننده در ماه ژوئیه، نشان می‌دهد رشد شاخص مذکور در مقیاس سالانه، از ۱/۳ درصد در ماه ژوئن، به ۱/۱ درصد و بدون احتساب قیمت مواد غذایی و انرژی، از ۱/۱ به ۰/۹ درصد کاهش یافته است. از سوی دیگر، آمار اولیه بیان‌گر کاهش رشد تولید ناخالص داخلی در مقیاس سالانه از ۱/۲ درصد در فصل نخست به ۱/۱

^۱ شاخص مذکور بر اساس نظرسنجی‌های ماهانه از کسب‌وکارهای منطقه و به منظور ارائه ارزیابی از وضعیت موجود و انتظارات آتی تهیه می‌شود.

درصد (اندکی بالاتر از سطح پیش‌بینی شده) در فصل دوم و به صورت فصلی از ۰/۴ به ۰/۲ درصد می‌باشد. همچنین، نرخ بیکاری منطقه یورو در ماه ژوئن، به روند نزول تدریجی خود در سال‌های اخیر ادامه داده و با اندکی کاهش از ۷/۶ درصد (پس از تجدید نظر صعودی) در ماه مه، در سطح ۷/۵ درصد قرار گرفت. از طرفی، رشد خرده‌فروشی افزایشی بیش از میزان انتظار نشان داد، به طوری که در مقیاس سالانه از ۱ درصد در ماه مه، به ۲/۶ درصد در ماه ژوئن و در مقیاس ماهانه از منفی ۰/۶ به ۱/۱ درصد رسید. به نظر می‌رسد، به واسطه کاهش نرخ بیکاری، مصرف خصوصی به عنوان اصلی‌ترین موتور رشد اقتصاد منطقه یورو مطرح بوده و افت شاخص کسب‌وکار و شاخص مدیران خرید صنعتی و خدماتی (هفته‌های گذشته) که به معنی کاهش سرعت رشد صنعتی و خدماتی است، در کاهش نرخ رشد اقتصادی در فصل دوم در مقایسه با فصل نخست نقش داشته است. با توجه به این شرایط و افت تورم، فضا برای اجرای سیاست‌های انبساطی بانک مرکزی اروپا به طور کامل مهیا شده است.

انگلستان

هفته گذشته، نشست بانک مرکزی برگزار و تغییری در سیاست‌های پولی اعمال نگردید. بدین ترتیب، نرخ‌های بهره در سطح ۰/۷۵ درصد بدون تغییر باقی ماند. کمیته سیاست پولی فرآیند برکسیت را همچنان مبهم تلقی نمود. هر چند بر اساس پیش‌بینی پایه^۱ عدم خروج بدون توافق انگلیس از اتحادیه اروپا، رویکرد افزایش تدریجی نرخ‌های بهره در مقیاس محدود مناسب خواهد بود.

طبق بیانیه سیاستی منتشره، بانک مذکور با استناد به افزایش نگرانی‌ها پیرامون برکسیت و کاهش رشد اقتصادی جهان، پیش‌بینی‌های رشد اقتصادی برای سال جاری و آینده را به ترتیب از ۱/۵ و ۱/۶ درصد به ۱/۳ درصد کاهش داد. با این وجود، بانک مرکزی نسبت به رشد اقتصادی سال ۲۰۲۱ خوش‌بین بوده و انتظار دارد از ۲/۱ درصد پیش‌بینی قبلی به ۲/۳ درصد برسد. با توجه به فرضیات پیش‌بینی پایه، رشد تورم که در حال حاضر منطبق با هدف بانک مرکزی (۲ درصد) است؛ طی یک سال آتی به ۱/۹ درصد (پیش‌بینی ماه مه ۱/۷ درصد) برسد. همچنین انتظار می‌رود، تورم در ۲ و ۳ سال آتی، به ترتیب به ۲/۲۳ و ۲/۳۷ درصد افزایش یابد.

افت ارزش پوند در روزهای اخیر حاکی از عدم خوش‌بینی بازار نسبت به عملکرد نخست وزیر جدید انگلیس می‌باشد. وی تأکید نموده ۳۱ اکتبر سال جاری، این کشور را از اتحادیه اروپا حتی بدون توافق خارج خواهد کرد که در این صورت شوک اقتصادی قابل ملاحظه‌ای به اقتصاد انگلیس وارد خواهد شد. با توجه به اندک زمان باقی‌مانده (کمتر از ۲۰

¹ Baseline Scenario

روز کاری پارلمان)، نمی‌توان به انعقاد توافق جدید برکسیت امیدوار بود. البته، احتمال دارد انگلیس از اتحادیه اروپا درخواست نماید زمان اجرای برکسیت را به تعویق بیندازد.

اقتصاد

شاخص مدیران خرید کارخانه‌ای در ماه ژوئیه همانند ماه ژوئن در سطح ۴۸ واحد (کمتر از مرز رکود و رشد اقتصادی) باقی ماند. با این وجود، بیش از پیش‌بینی بازار (۴۷/۷ واحد) گزارش گردید. به دلیل نگرانی‌ها پیرامون برکسیت، ضعف تقاضای جهانی و به تبع آن کاهش رشد اقتصادی؛ سفارشات جدید کاهش یافته و تولید بالاترین میزان افت طی ۷ سال اخیر را تجربه کرد. از سوی دیگر، شاخص مدیران خرید بخش ساخت و ساز از ۴۳/۱ واحد ماه ژوئن به ۴۵/۳ واحد در ماه ژوئیه (کمتر از پیش‌بینی بازار) افزایش یافت. نگرانی‌ها در خصوص برکسیت منجر به افت فعالیت‌های بخش مذکور برای سومین ماه متوالی گردید و طبق اعلان مؤسسه مارکیت در حالی که فعالیت مهندسی عمران و ساخت مسکن افت نموده؛ پروژه‌های تجاری بیشترین آسیب را تجربه کرده‌اند. این در حالی است که بهای مسکن در ماه ژوئیه نسبت به ماه قبل از آن، ۰/۳ درصد (بیش از پیش‌بینی بازار) رشد کرد. در مقیاس سالانه، رشد قیمت مسکن طی ماه ژوئیه، ۰/۳ گزارش شد که از میزان اعلام شده در ماه ژوئن (۰/۵ درصد)، کمتر بود. طبق اعلان مؤسسه Nationwide، رشد سالانه بهای مسکن برای هشتمین ماه متوالی کمتر از ۱ درصد گزارش شده و در مقایسه با زمان همه‌پرسی خروج انگلیس از اتحادیه^۱ (رشد ۵ درصدی)، افت قابل ملاحظه‌ای را تجربه کرده است.

ژاپن

با وجود انتظارات بازار مبنی بر احتمال اقدامات مؤثر بانک مرکزی ژاپن برای جلوگیری از افزایش ارزش ین در برابر دلار و به تبع آن آسیب بر صادرات این کشور؛ نشست سیاستی بانک مذکور برگزار و تغییری در سیاست‌های فوق انبساطی فعلی اعمال نگردید. بدین ترتیب، نرخ‌های بهره در سطح منفی ۰/۱ درصد بدون تغییر باقی ماند. با این وجود، این بانک پیش‌بینی‌های تورمی و رشد اقتصادی برای ۲ سال آتی را مورد تجدیدنظر نزولی قرار داده و از احتمال اقدامات بیشتر برای تشدید سیاست‌های انبساطی خبر داد. بانک مرکزی در بیانیه نشست مذکور اعلام کرد: «در صورتی که احتمال سرعت دستیابی به تورم هدف (۲ درصد) کند گردد، ما از اعمال سیاست‌های انبساطی بیشتر، تردید نخواهیم داشت.»

^۱ ژوئن ۲۰۱۶

اقتصاد

طبق آمار مقدماتی منتشره، تولیدات صنعتی در ماه ژوئن نسبت به ماه قبل از آن، به دلیل کاهش تولید خودرو و صفحات نمایشی مسطح، ۳/۶ درصد (بیش از پیش‌بینی بازار) کاهش یافت. افت صادرات (برای هفتمین ماه متوالی) ناشی از تشدید تنش‌های تجاری و کاهش رشد اقتصادی جهان سبب گردید، تولیدات کارخانه‌ای در ماه ژوئن دومین افت قابل ملاحظه طی ۵ سال اخیر را تجربه نماید. با وجود تحت فشار قرار داشتن بخش کارخانه‌ای از عوامل خارجی، افت نرخ بیکاری به کمترین سطح ۲۶ سال اخیر (۲/۳ درصد)؛ اشاره به انعطاف‌پذیری اقتصاد داخلی داشته و این امر تا کنون به رشد اقتصادی کمک نموده است. خرده‌فروشی در ماه ژوئن در مقایسه با ماه مشابه سال قبل، ۰/۵ درصد (بیش از پیش‌بینی بازار) رشد کرد. در حالی که سرعت رشد فروش ماشین‌آلات و تجهیزات (۵/۶ درصد)، دارو و لوازم آرایشی (۲ درصد) در مقایسه با ماه مه کند گردید، رشد فروش پارچه، پوشاک و لوازم جانبی (۴/۲ درصد) تسریع گردید. شایان ذکر است؛ در مقیاس ماهانه، خرده‌فروشی (ماه ژوئن) پس از تجدیدنظر صعودی در ماه مه (۰/۴ درصد)، تغییری نشان نداد و ثابت بود.

چین

هفته گذشته، نشست مقامات چین و آمریکا پیرامون حل و فصل مناقشات تجاری نتیجه مطلوبی در بر نداشت. دونالد ترامپ پس از این نشست اعلام کرد، از اوایل ماه سپتامبر سال جاری بر ۳۰۰ میلیارد دلار از کالاهای صادراتی چین، تعرفه ۱۰ درصدی وضع خواهد کرد. در حال حاضر آمریکا بر ۲۵۰ میلیارد دلار از کالاهای صادراتی چین تعرفه ۲۵ درصدی وضع کرده و تعرفه‌های جدید، شامل اکثر محصولات وارداتی از چین خواهد شد. طبق اعلان تارنمای هیل، اظهارات غیرمنتظره ترامپ نشان‌دهنده نارضایتی وی از روند پیشرفت گفت‌وگوهای تجاری با چین است. این درحالی است که کاخ سفید روز چهارشنبه در بیانیه‌ای مدعی شده بود، مذاکرات تجاری با چین «سازنده» بوده است. انتشار خبر مذکور اکثر بازارهای مالی را در هفته گذشته متزلزل کرد. مشاور اقتصادی سابق ترامپ روز پنجشنبه اظهار داشت: تداوم جنگ تجاری و به تبع آن افزایش هزینه‌ها، تاثیر منفی بسیاری بر بخش تولید داشته و همگان از آن زیان خواهند دید.

اقتصاد

شاخص رسمی مدیران خرید کارخانه‌ای از ۴۹/۴ واحد ماه ژوئن به ۴۹/۷ واحد در ماه ژوئیه (بیش از پیش‌بینی بازار) افزایش یافت. از سوی دیگر، شاخص مدیران خرید کارخانه‌ای بخش خصوصی که بر فعالیت بنگاه‌های کوچک و متوسط تمرکز دارد؛ در ماه ژوئیه به ۴۹/۹ واحد افزایش یافت. هر چند دورنمای بخش کارخانه‌ای در ماه ژوئیه بهبود یافته،

اما همچنان در سطحی ضعیف (کمتر از ۵۰ واحد) باقی مانده است. در حالی که سفارشات صادراتی جدید، بهبود اندکی را تجربه و همچنان در دامنه منفی باقی ماند، سفارشات جدید و تولید هر دو به دامنه مثبت بازگشتند.

نرخ بهره یوان چین در آخرین روز کاری هفته گذشته					
دوره	یکشنبه	۳ ماهه	۶ ماهه	۹ ماهه	۱۲ ماهه
نرخ بهره شایبور (بین بانکی)	۲/۶۳۴۰	۲/۶۴۹۰	۲/۷۰۷۰	۳/۰۱۸۰	۳/۰۹۶۰
یوان مرجع		-	-	-	۴/۳۵

روسیه

در ماه ژوئیه، شاخص مدیران خرید بخش کارخانه‌ای افزایش یافت و از ۴۸/۶ واحد در ماه پیش از آن، به ۴۹/۳ واحد رسید. از سوی دیگر، صندوق بین‌المللی پول در آخرین گزارش خود، چشم‌انداز رشد تولید ناخالص داخلی روسیه در سال ۲۰۱۹ را در سطح ۱/۲ درصد بدون تغییر باقی گذاشت. سازمان مذکور، ماه گذشته با اشاره به رشد اقتصادی ضعیف این کشور در نخستین فصل سال جاری (به دنبال کاهش قیمت نفت و اثرات افزایش مالیات بر ارزش افزوده)، پیش‌بینی رشد اقتصادی سال ۲۰۱۹ را از ۱/۴ به ۱/۲ درصد تنزل داده بود.

ماکسیم اورشکین، وزیر توسعه اقتصادی روسیه، نسبت به وجود تهدید بحران اعتباری در این کشور هشدار داد و گفت: در صورتی عدم کنترل جریان وام‌دهی به مصرف‌کنندگان و از بین رفتن ناگهانی حساب ایجاد شده، اقتصاد به طور یقین وارد رکود خواهد شد. وی افزود: بر اساس برآوردهای صورت گرفته، وقوع این اتفاق در سال ۲۰۲۱ محتمل است. این مسئله تهدیدی بالقوه برای امیدواری پوتین، رئیس‌جمهور این کشور، نسبت به تسریع آهنگ رشد اقتصادی خواهد بود. پوتین در تبلیغات انتخاباتی خود در سال گذشته متعهد شده بود تا انتهای سال ۲۰۲۴، نرخ رشد اقتصادی را به فراتر از ۳ درصد برساند؛ رشدی که اقتصاد روسیه از سال ۲۰۱۲ تا کنون تجربه نکرده است.

بر اساس آخرین گزارش هیئت مشاوره ماده ۴^۱ صندوق بین‌المللی پول از اقتصاد روسیه، در سال‌های اخیر، سیاست‌گذاری‌های معقول در حوزه اقتصاد کلان توسط مقامات این کشور، از نااطمینانی‌ها کاسته و به تعدیل اثرات ناشی از شوک‌های خارجی کمک نموده است. در خلاصه این گزارش اشاره شده است: در حال حاضر، چارچوب سیاست‌گذاری

¹ Article IV Mission

اقتصاد کلان روسیه به صورت ترکیبی از سیاست پولی انقباضی معتدل و اتخاذ موضع به طور کلی خنثی در زمینه سیاست مالی، تنظیم گردیده است. در چشم‌انداز رشد میان‌مدت، با توجه به محدودیت‌های ساختاری و تحریم‌ها، پیش‌بینی می‌شود رشد اقتصادی به طور نسبی اندک باشد. در سال گذشته، اقداماتی مانند اصلاحات در قوانین بازنشستگی و افزایش مالیات بر ارزش افزوده اجرا شده و برنامه‌هایی به منظور افزایش رشد بهره‌وری از قبیل بالا بردن مخارج دولت در زمینه‌های زیرساخت، سلامت و آموزش، ارائه گردیده است. برای بهبود قابل توجه چشم‌انداز رشد بلندمدت و کاهش ریسک رکود، تلاش‌های جدی‌تری برای کاهش نقش پررنگ دولت در اقتصاد، مقررات سلطه‌گرانه و ضعف‌های حکمرانی و نهادی مورد نیاز است.

ترکیه

کسری تجاری ترکیه در ماه ژوئن افزایش یافت و از $1/84$ میلیارد دلار در ماه مه به $3/18$ میلیارد دلار رسید. شاخص مدیران خرید بخش کارخانه‌ای نیز از $47/90$ واحد در ماه ژوئن، به $46/70$ واحد در ماه ژوئیه افت نمود. بانک مرکزی ترکیه، نرخ تورم پیش‌بینی‌شده برای سال 2019 را از $14/6$ به $13/9$ درصد کاهش داده و چشم‌انداز تورم سال 2020 را در سطح $8/2$ درصد ثابت نگاه داشت. مورات اويسال، رئیس جدید بانک مذکور، با اشاره به این آمار و یک هفته پس از کاهش نرخ بهره کلیدی اظهار داشت: "فضای قابل توجهی برای تغییر نرخ بهره طی ماه‌های آتی وجود دارد. زمان و اندازه این تغییرات به چگونگی بهبود ثبات قیمتی و مالی بستگی خواهد داشت و تصمیم‌گیری‌ها بر اساس داده‌های اقتصادی صورت می‌گیرد." با توجه به این اظهارات و در صورت تداوم ثبات ارزش لیر در پی روند اتخاذ سیاست‌های تسهیل پولی توسط بانک‌های مرکزی عمده، احتمال کاهش‌های بیشتر نرخ بهره در ماه‌های بعدی تقویت می‌شود. با این وجود، در بخشی از صورت‌جلسه منتشر شده از نشست سیاست‌گذاری پولی بانک مرکزی ترکیه، به ریسک امکان عدم کاهش تورم به میزان مورد انتظار اشاره شده است.

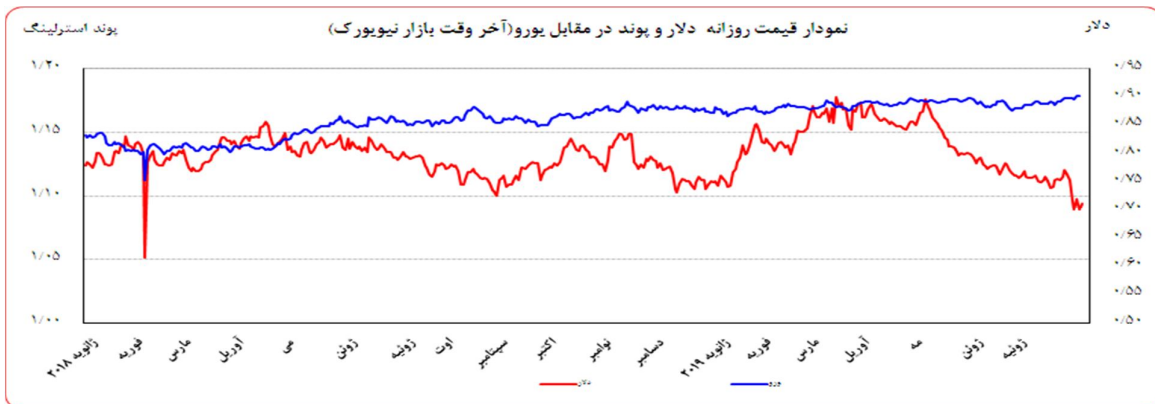
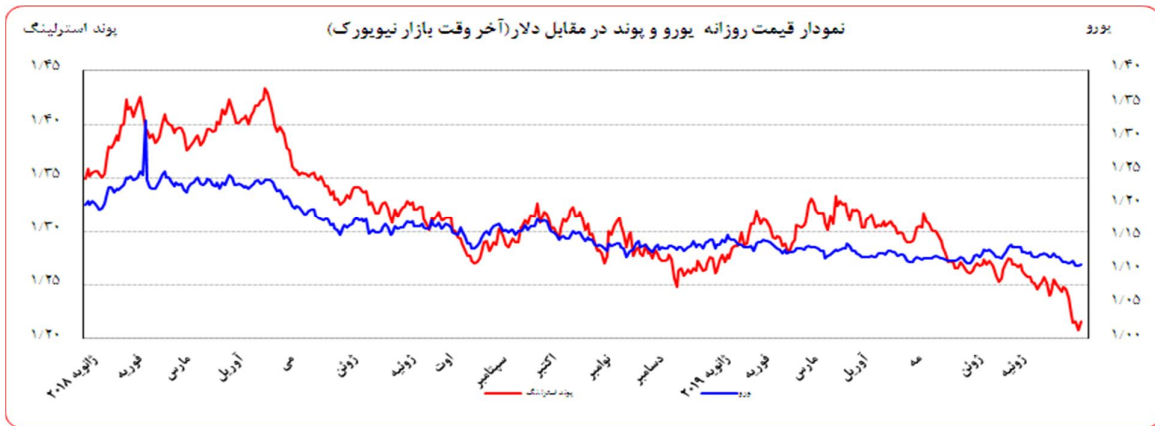
برات البایراک، وزیر امور دارایی ترکیه، اعلام نمود: انتظار می‌رود رشد اقتصادی ترکیه در سال 2019 نزدیک به هدف ($2/3$ درصد) قرار گیرد و در سال 2020 نیز اقتصاد با قدرت بیشتری به سمت شرایط عادی حرکت کند. با این وجود، وی تأیید کرد؛ بر اساس آخرین پیش‌بینی‌ها، نسبت کسری بودجه به تولید ناخالص داخلی در سال 2019 ، بالاتر از برآورد پیشین دولت ($1/9$ درصد) خواهد بود، اما فراتر از 3 درصد نخواهد رفت. بر اساس آمار منتشر شده توسط دولت، کسری بودجه در پایان ماه ژوئن $78/58$ میلیارد لیر (حدود $14/13$ میلیارد دلار) بوده و دولت انتظار دارد کسری بودجه پایان سال جاری در سطح $80/6$ میلیارد لیر (حدود $14/5$ میلیارد دلار) قرار گیرد. لازم به ذکر است، در پی بحران ارزی سال گذشته و کاهش 30 درصدی ارزش لیر در برابر دلار، اقتصاد ترکیه در فصل پایانی سال 2018 و فصل نخست سال 2019 ، با رشد اقتصادی منفی مواجه شد. در آخرین نظرسنجی رویترز، اقتصاددانان به طور متوسط پیش‌بینی کردند رشد اقتصادی ترکیه

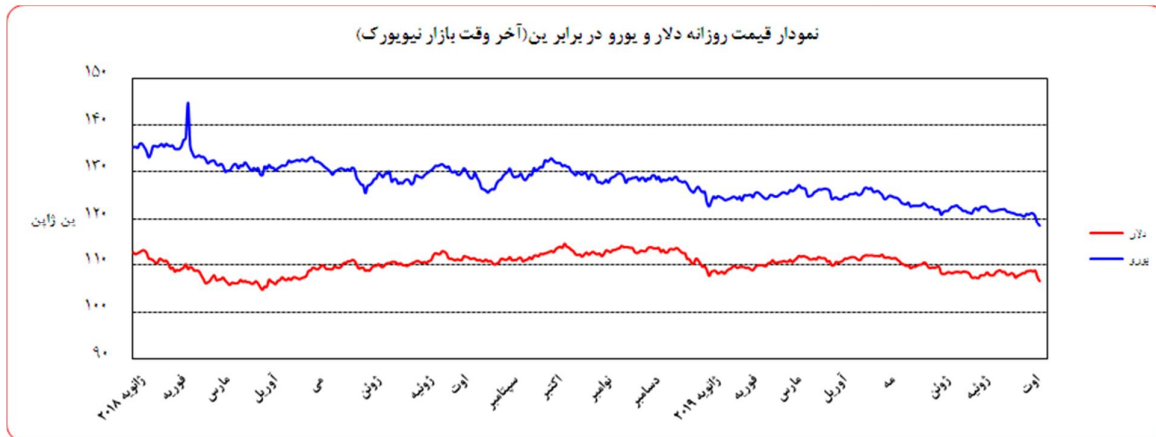

در سال جاری به منفی ۱/۵ درصد و در سال‌های ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱ به ترتیب به ۲/۴ و ۳/۴ درصد برسد. از سوی دیگر، پس از کاهش فراتر از انتظار نرخ بهره کلیدی توسط بانک مرکزی ترکیه از ۲۴ به ۱۹/۷۵ درصد در دو هفته گذشته، البایراک گفت با توجه به داده‌های اقتصادی جدید، انتظار کاهش‌های بیشتر نرخ مذکور را در نشست‌های آتی دارد.

تحولات بازار ارزهای عمده

روز جمعه گذشته نسبت به جمعه ماقبل آن، ارزش دلار در برابر ین و فرانک سوئیس به ترتیب ۱/۹۲ و ۱/۱۲ درصد تضعیف شد. در همین مدت، ارزش یورو و لیره انگلیس در برابر دلار ۰/۱۷ و ۱/۷۸ درصد تضعیف شد. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر یورو در محدوده ۱/۱۱۵۸-۱/۱۰۸۵ دلار و هر پوند در محدوده ۱/۲۲۱۷-۱/۲۰۷۵ دلار در نوسان بود. هر دلار نیز در دامنه ۱۰۸/۷۸-۱۰۶/۵۸ ین متغیر بود. همچنین، ارزش یورو در برابر ین و فرانک سوئیس ۲/۰۹ و ۱/۲۹ درصد تضعیف شد. ارزش پوند انگلیس نیز در برابر یورو ۱/۶۱ درصد تضعیف گردید. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته، هر پوند در محدوده ۱/۰۹۷۸-۱/۰۸۹۰ یورو در نوسان بود. هر یورو نیز در دامنه ۱۲۱/۲۴-۱۱۸/۴۰ ین متغیر بود.

عوامل تضعیف یورو در هفته گذشته

- افت رشد اقتصادی فصل دوم و تورم ماه ژوئیه منطقه یورو

افت رشد اقتصادی فصل دوم و تورم ماه ژوئیه منطقه یورو، سبب افت ارزش یورو در مقابل دلار شد. البته، رشد بهتر از انتظار خرده فروشی در این منطقه تا حدی از شدت کاهش ارزش یورو کاست. کاهش پیش بینی شده ۰/۲۵ واحد درصدی نرخ بهره کلیدی توسط فدرال رزرو، نتوانست سبب افت ارزش دلار در مقابل یورو شود. در مقابل، بانک مذکور عنوان داشت این کاهش به معنی شروع دوره‌ای از سیاست‌های انبساطی نبوده و تنها یک سیاست پیشگیرانه در مقابل افت احتمالی رشد اقتصاد امریکا در آینده است. این امر، سبب تقویت دلار در مقابل یورو شد. هر چند، رشد کمتر اشتغال غیرکشاورزی این کشور در ماه ژوئیه در مقایسه با ماه ژوئن، تا حدی سبب تعدیل رشد ارزش دلار شد.

افزایش احتمال خروج بدون توافق انگلیس از اتحادیه اروپا در ۳۱ اکتبر ۲۰۱۹ و تاکید بانک مرکزی این کشور بر بزرگی شوک وارده به اقتصاد انگلیس در صورت خروج بدون توافق، افت ارزش پوند در مقابل دلار به پایین ترین سطح در ۲۸ ماه اخیر را به همراه داشت.

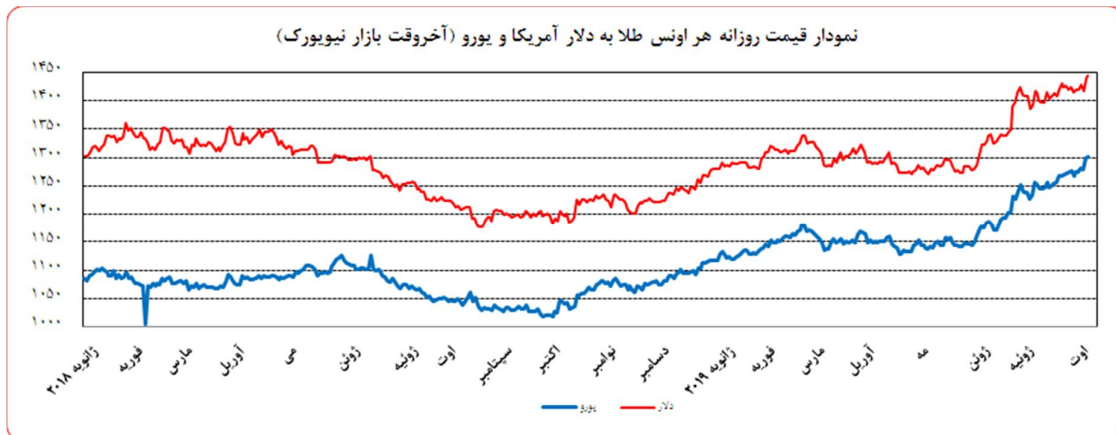

نرخ بهره لایبور ارزها در آخرین روز کاری هفته گذشته					
نام ارز	بهره (درصد)	۳ ماهه	۶ ماهه	۹ ماهه	۱۲ ماهه
دلار		۲/۲۳۹۲۵	۲/۱۳۳۰۰	-	۲/۱۱۵۸۸
یورو		-۰/۴۱۱۷۱	-۰/۴۱۸۸۶	-	-۰/۳۵۳۸۶
پوند		۰/۷۷۳۱۳	۰/۸۱۱۳۸	-	۰/۸۴۶۰۰
فرانک		-۰/۷۷۲۲۰	-۰/۷۵۶۲۰	-	-۰/۶۴۱۴۰
ین		-۰/۰۹۰۳۳	-۰/۰۲۸۶۷	-	۰/۰۵۳۸۳
درهم امارات		۲/۶۰۸۷۵	۲/۸۵۸۴۷	-	۳/۱۲۸۶۷
لیبر ترکیه		۱۸/۸۹۴۴	۱۸/۴۱۲۱	۱۸/۳۷۰۰	۱۸/۳۷۰۰

تحولات بازار طلا

بهای طلا در جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، به دلار و یورو ۱/۸۵ و ۲/۰۳ درصد افزایش یافت. نوسانات هفته گذشته قیمت طلا در بازار نیویورک در محدوده ۱۴۴۴/۸۶ - ۱۴۱۷/۰۰ دلار برای هر اونس و در محدوده ۱۳۰۰/۶۲ - ۱۲۷۴/۵۷ یورو در هر اونس ثبت شد.

با توجه به پیش بینی کاهش نرخ بهره کلیدی توسط فدرال رزرو، بهای طلا در ۲ روز ابتدایی هفته تقویت شد. اما با سخنان رئیس فدرال رزرو مبنی بر عدم آغاز دوره ای از سیاست های انبساطی و پیشگیرانه بودن کاهش اخیر نرخ بهره، بهای طلا روز چهارشنبه تا حدی کاهش یافت. عدم حصول نتیجه قابل توجه در مذاکرات تجاری چین و امریکا و تهدید ترامپ مبنی بر افزایش تعرفه واردات از چین، سبب افزایش قیمت طلا در پایان هفته شد.

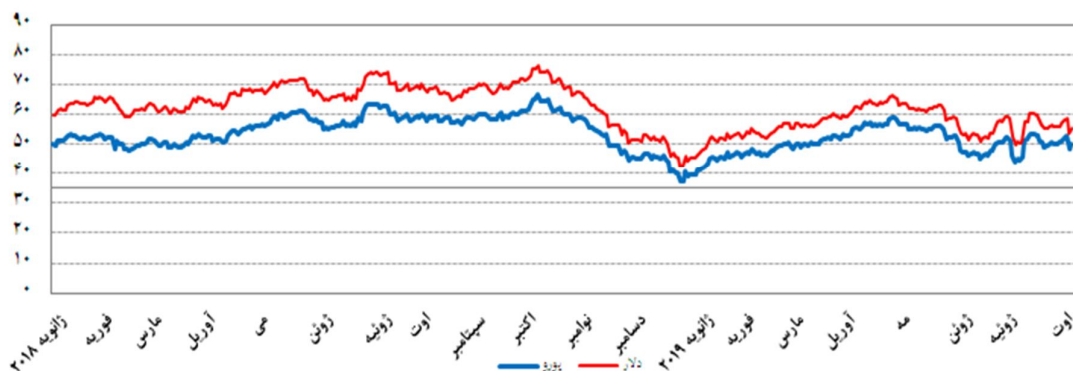

تحولات بازار نفت

بهای نفت خام پایه امریکا در جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، به دلار و یورو به ترتیب، ۰/۹۶ و ۰/۷۹ درصد کاهش یافت. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، بهای هر بشکه نفت خام پایه امریکا در محدوده ۵۸/۵۸-۵۳/۹۵ دلار و ۴۸/۶۷-۵۲/۸۸ یورو معامله گردید. متوسط هفتگی بهای هر بشکه نفت خام امریکا در سطح ۵۶/۶۲ دلار و ۵۰/۹۴ یورو قرار گرفت. بهای نفت برنت در جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، به دلار و یورو به ترتیب، ۲/۴۷ و ۲/۳۱ درصد کاهش یافت. بهای هر بشکه نفت برنت به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک در دامنه ۶۵/۱۷-۶۰/۵۰ دلار و ۵۸/۸۳-۵۴/۵۸ یورو معامله گردید و متوسط هفتگی هر بشکه به ۶۳/۲۰ دلار و ۵۶/۸۶ یورو رسید. بهای هر بشکه نفت خام اوپک در محدوده ۶۵/۵۳-۶۳/۵۴ دلار و ۵۹/۱۵-۵۷/۲۴ یورو معامله گردید. متوسط هفتگی بهای هر بشکه در سطح ۶۴/۳۷ دلار و ۵۷/۹۱ یورو قرار گرفت. شایان ذکر است، بهای نفت اوپک در روز پنج‌شنبه (آخرین نرخ هفته گذشته) نسبت به جمعه هفته ماقبل آن به دلار و یورو به ترتیب، ۰/۷۴ و ۰/۳۶ درصد کاهش یافت.

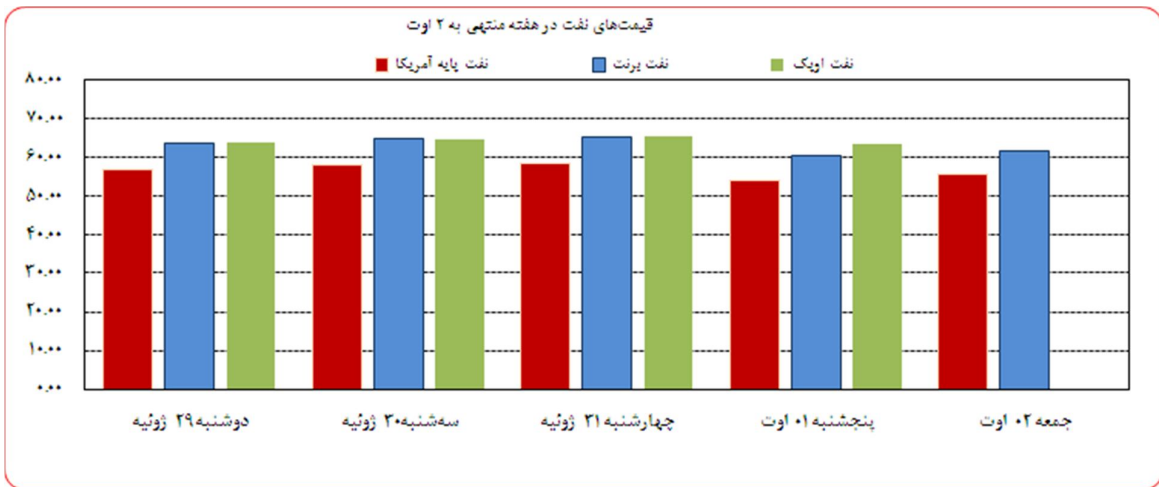
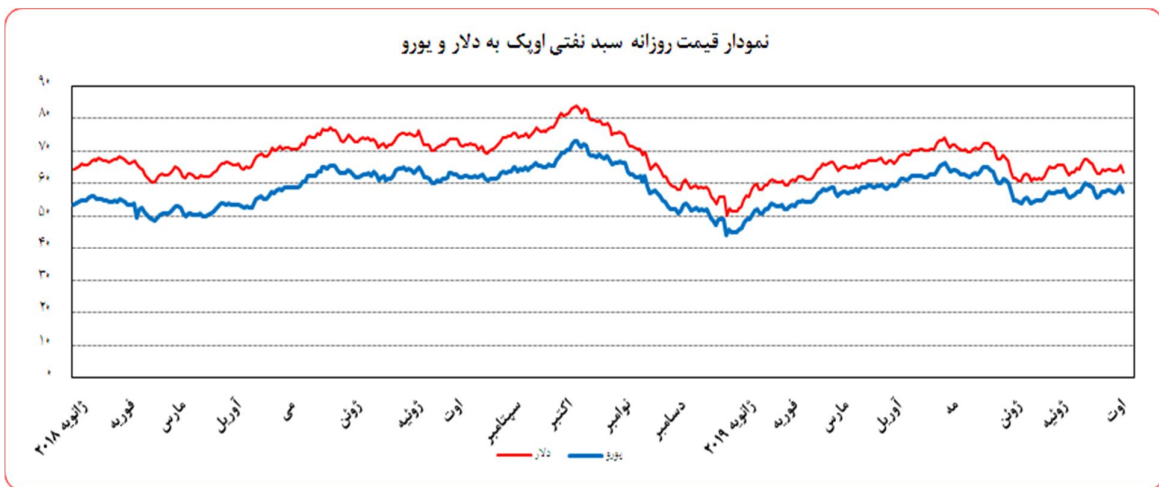
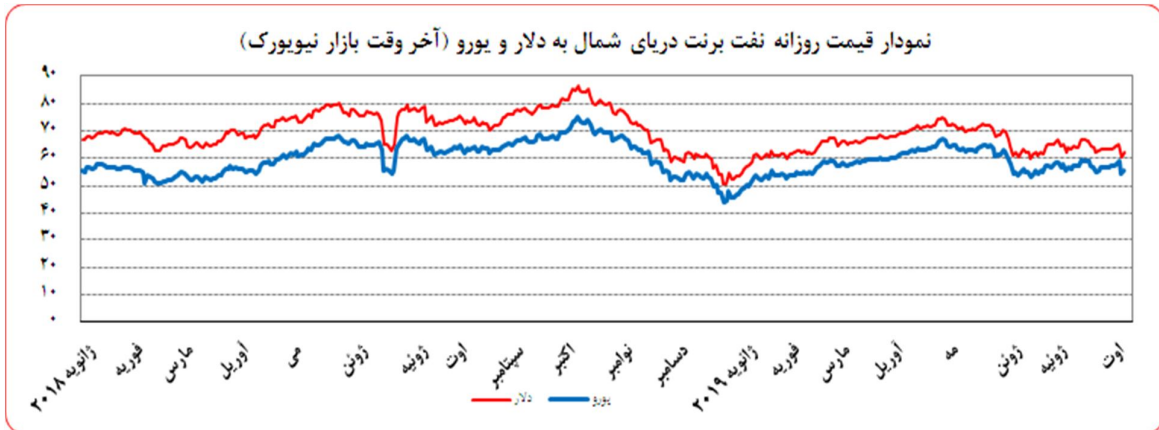
هفت گذشته، قیمت نفت خام کاهش یافت. خوش‌بینی سرمایه‌گذاران پیرامون کاهش نرخ‌های بهره امریکا و تقویت انتظارات تقاضای نفت به تبع آن، منجر به رشد قیمت‌ها در اوایل هفته شد. با اقدام فدرال رزرو مبنی بر کاهش نرخ‌های بهره (برای اولین بار در بیش از یک دهه اخیر) و همچنین افت بیش از انتظار ذخایر نفت امریکا؛ روند صعودی بهای نفت تداوم یافت. اما، پس از اظهارات ترامپ مبنی بر وضع تعرفه‌های بیشتر بر کالاهای صادراتی چین از اول سپتامبر سال جاری، قیمت نفت افت قابل ملاحظه‌ای را تجربه نمود.

نمودار قیمت روزانه نفت خام پایه آمریکا به دلار و یورو (آخر وقت بازار نیویورک)

بهره برداری از این گزارش در صورت ذکر منبع بلامانع است.

بهره‌برداری از این گزارش در صورت ذکر منبع بلامانع است.

موجودی انبار نفت آمریکا (ارقام به میلیون بشکه)			مصرف نفت خام آمریکا (هزار بشکه در روز)			
سال قبل Δ	هفته قبل Δ	موجودی در هفته ماقبل	سال قبل Δ	هفته قبل Δ	میزان در هفته ماقبل	
۱۲/۶	-۸/۵	۱۰۸۱/۴۰				نفت خام
۲۷/۸	-۸/۵	۴۳۶/۵۰	۱,۳۰۰	۹۰۰	۱۲,۲۰۰	تولید داخلی
-۱۵/۲	۰/۰	۶۴۴/۸۰				ذخایر استراتژیک نفت خام
-۰/۲	-۱/۸	۲۳۰/۷۰	-۲۳۵۰	۳۵۳	۴,۰۸۹	خالص واردات

قیمت نقدی طلا و قیمت نفت خام در بازارهای سلف

هفته منتهی به ۱۳۹۸/۰۵/۱۱

۲۰۱۹/۰۸/۰۲

درصد تغییرات		متوسط هفته	جمعه	پنجشنبه	چهارشنبه	سه شنبه	دوشنبه	عنوان	متوسط هفته	جمعه
*** هفتگی	** نقطه به نقطه		۲ اوت	۱ اوت	۳۱ ژوئیه	۳۰ ژوئیه	۲۹ ژوئیه		گذشته	۲۶ ژوئیه
+۰/۵۲	+۰/۰۷	۹۸/۲۱	۹۸/۰۷	۹۸/۳۷	۹۸/۵۲	۹۸/۰۵	۹۸/۰۴	شاخص دلار	۹۷/۷۰	۹۸/۰۱
+۰/۳۱	+۰/۳۰	۱/۳۱۸۵	۱/۳۲۰۵	۱/۳۲۱۳	۱/۳۱۹۳	۱/۳۱۵۱	۱/۳۱۶۵	دلار کانادا	۱/۳۱۴۵	۱/۳۱۶۶
-۰/۰۶	+۰/۱۲	۱/۴۶۵۶	۱/۴۶۶۹	۱/۴۶۴۷	۱/۴۶۱۵	۱/۴۶۷۴	۱/۴۶۷۲	دلار کانادا (یورو)	۱/۴۶۶۴	۱/۴۶۵۱
-۰/۲۸	-۱/۹۲	۱۰۸/۰۲	۱۰۶/۵۸	۱۰۷/۳۴	۱۰۸/۷۸	۱۰۸/۶۰	۱۰۸/۷۸	ین ژاپن	۱۰۸/۳۲	۱۰۸/۶۷
-۰/۶۴	-۲/۰۹	۱۲۰/۰۶	۱۱۸/۴۰	۱۱۸/۹۹	۱۲۰/۵۱	۱۲۱/۱۸	۱۲۱/۲۴	ین ژاپن (یورو)	۱۲۰/۸۳	۱۲۰/۹۳
-۰/۳۶	-۰/۱۷	۱/۱۱۱۵	۱/۱۱۰۹	۱/۱۰۸۵	۱/۱۰۷۸	۱/۱۱۵۸	۱/۱۱۴۵	یورو *	۱/۱۱۵۶	۱/۱۱۲۸
+۰/۲۴	-۱/۱۲	+۰/۹۸۹۶	+۰/۹۸۲۱	+۰/۹۹۰۱	+۰/۹۹۳۹	+۰/۹۹۰۲	+۰/۹۹۱۵	فرانک سوئیس	+۰/۹۸۷۲	+۰/۹۹۳۲
-۰/۱۲	-۱/۲۹	۱/۰۹۹۹	۱/۰۹۱۰	۱/۰۹۷۵	۱/۱۰۱۰	۱/۱۰۴۹	۱/۱۰۵۰	فرانک سوئیس (یورو)	۱/۱۰۱۲	۱/۱۰۵۲
-۲/۳۶	-۱/۷۸	۱/۲۱۵۳	۱/۲۱۶۲	۱/۲۰۷۵	۱/۲۱۶۱	۱/۲۱۵۱	۱/۲۲۱۷	لیبره انگلیس*	۱/۲۴۴۷	۱/۲۳۸۲
-۲/۰۱	-۱/۶۱	۱/۰۹۳۴	۱/۰۹۴۸	۱/۰۸۹۳	۱/۰۹۷۸	۱/۰۸۹۰	۱/۰۹۶۲	لیبره انگلیس (یورو)	۱/۱۱۵۸	۱/۱۱۲۷
-۰/۴۰	-۰/۳۰	۱/۳۷۳۸۷	۱/۳۷۳۱۴	۱/۳۶۹۶۳	۱/۳۷۵۴۲	۱/۳۷۵۵۱	۱/۳۷۵۶۷	SDR به دلار	۱/۳۷۹۴۵	۱/۳۷۷۲۴
-۰/۰۴	-۰/۱۳	۱/۲۳۶۰۶	۱/۲۳۶۰۶	۱/۲۳۵۵۷	۱/۲۴۱۵۸	۱/۲۳۲۷۶	۱/۲۳۴۳۴	SDR به یورو	۱/۲۳۶۵۶	۱/۲۳۷۶۳
+۰/۶۸	۱/۸۵	۱۴۳۰/۳۵	۱۴۴۴/۸۶	۱۴۴۰/۰۲	۱۴۱۷/۰۰	۱۴۲۹/۳۸	۱۴۲۰/۵۱	طلای نیویورک (هر اونس)	۱۴۲۰/۶۷	۱۴۱۸/۵۸
۱/۰۵	۲/۰۳	۱۲۸۶/۸۸	۱۳۰۰/۶۲	۱۲۹۹/۰۷	۱۲۷۹/۱۱	۱۲۸۱/۰۴	۱۲۷۴/۵۷	طلای نیویورک (یورو)	۱۲۷۳/۵۱	۱۲۷۴/۷۸
-۰/۲۱	-۲/۴۷	۶۳/۲۰	۶۱/۸۹	۶۰/۵۰	۶۵/۱۷	۶۴/۷۲	۶۳/۷۱	نفت برنت انگلیس (هر بشکه)	۶۳/۳۳	۶۳/۴۶
+۰/۱۶	-۲/۳۱	۵۶/۸۶	۵۵/۷۱	۵۴/۵۸	۵۸/۸۳	۵۸/۰۰	۵۷/۱۶	نفت برنت انگلیس (یورو)	۵۶/۷۷	۵۷/۰۳
+۰/۸۴	-۰/۹۶	۵۶/۶۲	۵۵/۶۶	۵۳/۹۵	۵۸/۵۸	۵۸/۰۵	۵۶/۸۷	نفت پایه آمریکا (هر بشکه)	۵۶/۱۵	۵۶/۲۰
۱/۲۱	-۰/۷۹	۵۰/۹۴	۵۰/۱۰	۴۸/۶۷	۵۲/۸۸	۵۲/۰۳	۵۱/۰۳	نفت پایه آمریکا (یورو)	۵۰/۳۳	۵۰/۵۰
+۰/۱۶		۶۴/۳۷		۶۳/۵۴	۶۵/۵۳	۶۴/۶۲	۶۳/۷۹	سبد نفت اوپک (هر بشکه)	۶۴/۲۷	۶۴/۰۲
+۰/۵۱		۵۷/۹۱		۵۷/۳۲	۵۹/۱۵	۵۷/۹۱	۵۷/۲۴	سبد نفت اوپک (یورو)	۵۷/۶۱	۵۷/۵۳

* هر واحد به دلار آمریکا

** درصد تغییرات آخرین روز کاری دو هفته

*** درصد تغییرات متوسط هفتگی

شماره ۲۰

دایره اخبار اقتصادی